

2011-02-15

Dnr 43-2010:1415

Skolbeslut för gymnasieskola

efter tillsyn av YBC
i Nacka kommun

2011-02-15

Rektor Elisabeth Gejrot

Marcusplatsen 7

131 81 Nacka

Nacka kommun

131 81 Nacka

info@nacka.se

Tillsyn i gymnasieskolan YBC

Gymnasieskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som YBC och Nacka kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

YBC är en relativt nystartad gymnasieskola i Nacka kommun med två program, ett specialutformat samhällsvetenskapsprogram Business Creatives (BC) och International Baccalaureate (IB). Inga BC elever har ännu gått ut årskurs 3. IB-programmet överfördes höstterminen 2008 från Saltsjöbadens Samskola och två årskullar har hittills avslutat sin gymnasieutbildning på YBC.

Enligt skolans egen sammanställning av de nationella kursproven läsåret 2009/10 når samtliga elever minst godkänt i Engelska A och B. Resultaten i kursproven är något lägre i Matematik A, B och Svenska B.

Överensstämmelsen mellan resultaten på de nationella proven och satta kursbetyg är relativt god, dock med en tendens att skolan sätter något lägre betyg. Så är fallet exempelvis i Engelska A och B samt Matematik B och Svenska B. Då alla elever inte når målen i de nationella kursproven behöver skolan vidta ytterligare åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten.

YBC har många studiemotiverade elever som strävar efter höga betygsresultat. Det skapar stress hos en del elever. Skolan arbetar dock medvetet med denna problematik där elevhälsoteamet har stor betydelse och insatserna har enligt elever och lärare i viss mån förbättrat situationen.

Skolinspektionen mötte elever med god överblick över sin utbildning. Elever var dock oroliga för att inte hinna med alla kurser. Det framkommer att skolan haft problem med att erbjuda eleverna undervisning i vissa kurser, bland annat beroende på att behöriga lärare i ämnet saknats. I en kurs är för få timmar utlagda, vilket inneburit att stort ansvar lagts på eleverna som måste läsa in kursen på helger och kvällar. Rektorn uppger att åtgärder vidtagits och att eleverna på olika sätt kompenseras för detta. Skolinspektionen förutsätter att skolan fortsättningsvis organiserar utbildningen på ett sådant sätt så att eleverna ges förutsättningar att nå målen i alla ämnen och kurser.

Rektorn på skolan är förhållandevis nytilträdde men har hunnit identifiera flera utvecklingsområden och har också påbörjat ett arbete inom några av dessa. Skolinspektionen bedömer dock att rektorn bör ta ytterligare ansvar för uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Rektorns ledarskap behöver utvecklas exempelvis genom att kontinuerligt följa upp kunskapsresultaten, ge stöd, utmana och utveckla skolans lärare i deras direkta arbete med undervisning och elevers lärande.

Åtgärdsprogrammen motsvarar inte författningarnas krav men är ett av de utvecklingsområden som rektorn har påbörjat.

Elever uttryckte att de bemöttes med respekt av lärarna och att stämningen är god på skolan vilket kan vara ett resultat av skolans värdegrundsarbete. Skolans plan mot kränkande behandling lever dock inte upp till författningarnas krav i alla avseenden, vilket skolan måste åtgärda.

Skolinspektionen har i tillsynen av YBC identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolans kunskapsresultat behöver förbättras (Lpf 94 punkt 2.1).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att utvärderingarna ligger till grund för åtgärder för högre måluppfyllelse (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav. Alla elever som är i behov av särskilda stödåtgärder omfattas inte av ett åtgärdsprogram (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen (1992:394)).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Nacka kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Nacka kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Nacka kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsrådet Ingela Gullberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager

Enhetschef

Marie Wiberg-Svensson

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för YBC

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nacka kommun under hösten 2010 och våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte gymnasieskolan YBC den 23 och 24 november 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och YBC, dels den information som samlats in under besöket. I YBC intervjuades rektorn, biträdande rektorn, kuratorn samt representanter för lärare och elever. Verksamhetsbesök i samtliga program och årskurser och studier av dokument som finns på skolan utgör också underlag för bedömningen. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på YBC

Skolan	Antal elever
Business Creatives, specialutformat program	182
International Baccalaureate (IB- programmet)	176
Totalt:	358

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med tillsynsbesöket i november 2010

Gymnasieskolan YBC (Young Business Creatives) erbjuder två program; Business Creatives (BC) som är ett specialutformat samhällsvetenskapligt program med fokus på handel och entreprenörskap samt International Baccalaureate (IB). Skolan startade läsåret 2008/09 och de första eleverna på BC avslutar sin gymnasieutbildning vårterminen 2011. IB-programmet, som tidigare tillhörde Saltsjöbadens Samskola, har däremot haft två klasser som har tagit sin examen på YBC. Gymnasieskolan ligger i Sickla kunskaps-galleria i Nacka kommun. Lokalerna är ljusa och öppna och placerade runt ett "torg" (en mötesplats för eleverna) där studier sker såväl enskilt som i mindre och större grupper.

YBC leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor och två teamledare - en för BC och en för IB. Skolan har också ett elevvårdsteam bestående av kurator, studie- och yrkesvägledare, skolsköterska och rektor.

Skolans IB-utbildning är auktoriserad av International Baccalaureate Organization (IBO) och har egna styrdokument och kursplaner. Tillsyn sker både av IBO och av Skolinspektionen. Undervisningen på IB sker på engelska, men även under raster talas i regel engelska.

Tillsynsprotokoll för YBC

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolans kunskapsresultat behöver förbättras.

Författningsstöd:

Lpf 94 punkt 2.1

Motivering:

Ännu har inga elever på det specialutformade programmet BC avslutat sin gymnasieutbildning. De första eleverna slutar vårterminen 2011. Därmed kan ingen bedömning göras av kunskapsresultaten gällande andelen elever som nått grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Skolan har dessutom inte presenterat en sammanställning av de betyg som har satts i de kurser som har avslutats. Se bedömningsområde Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering.

Resultaten i de nationella kursproven läsåret 2009/10 visar att samtliga elever, IB och BC, uppnådde lägst betyget godkänt i Engelska A och Engelska B. I Matematik A uppnådde 89 procent av eleverna lägst betyget Godkänt och i Matematik B var andelen 75 procent. I Svenska B uppnådde 83 procent av eleverna lägst Godkänt betyg på kursprovet. Resultaten har i jämförelse med föregående läsår försämrats i Matematik A och B och förbättrats i Engelska A.

Överensstämmelsen mellan resultaten på de nationella proven och satta kursbetyg är relativt god, dock med en tendens att skolan sätter något lägre betyg. Så är fallet exempelvis i Engelska A och B samt Matematik B och Svenska B. Rektor uppger för Skolinspektionen att hon snarast ska påbörja ett arbete med att analysera orsakerna till detta.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ytterligare ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använda detta underlag för att i högre utsträckning nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpf 94 p. 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Under pågående tillsyn har Skolinspektionen begärt att få ta del av skolans resultat för respektive program samt en sammanställning av satta betyg i de kurser som har avslutats. Skolan har dock inte kunna redovisa dessa uppgifter eftersom de inte hittills gjort den typen av sammanställningar av resultaten. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att rektorn behöver ta ytterligare ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat. Utifrån en sådan uppföljning och utvärdering kan enligt Skolinspektionen rektorn i det direkta ledarskapet regelbundet kommunicera med lärarna kring lärande och undervisning för att nå ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

I skolans "Plan mot kränkande behandling" finns definitioner av olika begrepp, beskrivning av skolans förebyggande arbete samt en redogörelse för hur skolan ska agera vid eventuella kränkningar. Däremot saknas verksamhetsspecifika åtgärder som bygger på en aktuell kartläggning av nuläget på skolan och som skolan avser att genomföra under året. Intervjuade elever känner till planen men har inte varit delaktiga i framtagandet av planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Rektorn behöver förbättra åtgärdsprogrammen så att de uppfyller författningarnas krav. Rektorn måste därtill försäkra sig om att åtgärdsprogram alltid utarbetas för elever i behov av särskilda stödinsatser.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen (1992:394)

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av exempel på åtgärdsprogram utarbetade vid skolan. Enligt den mall som skolan använder ska dessa innehålla en beskrivning av nuläget, redogörelser av vilka mål som eleven ska uppnå samt metoder för att nå målen. Skolinspektionen kan efter genomförd granskning av dokumenten konstatera att åtgärdsprogrammen är av varierande kvalitet. Bland annat framgår inte elevens behov och det framgår inte heller tydligt vilka åtgärder skolan ska vidta för att eleven ska nå målen. Därtill förekommer det att alltför mycket ansvar läggs på eleven. Inte heller är kopplingen till kursplanernas mål tillräckligt tydliga och det framgår inte alltid hur och när åtgärder ska följas upp.

Under Skolinspektionens besök framkommer vid intervjuer med rektor, lärare, kurator och vid dokumentstudier att skolan har rutiner för hur och när åtgärdsprogram ska utarbetas. Trots detta har inte alla elever i behov av särskilt stöd ett åtgärdsprogram, vilket framkommer dels under Skolinspektionens dokumentstudier och dels i samtal med lärare och rektorn. Det är enligt rektorn ett förbättringsområde och skolan har under höstterminen 2010 påbörjat ett utvecklingsarbete för att säkerställa att samtliga elever i behov av särskilt stöd också får åtgärdsprogram utarbetade